Sigrid Koorep

Eile pärastlõunal esitlesid ajaloolased Mati Laur, Kersti Lust, Priit Pirsko ja Ülle Tarkiainen Abja-Paluoja raamatukaupluses oma ühisteost «Talude päriseksostmine». Eesti president Toomas Hendrik Ilves pajatas esitlusel Ärma talu ostmisest, millest on samuti raamatus juttu.

President meenutas seika, kui tal oli külas käinud meediategelane Tiina Kaalep, kelle esivanemate talu asub samuti Halliste kihelkonnas, aga nüüdsel ajal teises vallas. «Ta vaatas oma pabereid ja selgus, et tema vanavanaisa ja minu vanavanaisa olid oma väärtpaberite ja kuldrubladega Riias samal päeval,» jutustas Ilves Ärma päriseksostmisest.

Enne kui Pärnumaa arhiivimaterjali põhjal ilmunud teos Abja gümnaasiumi vilistlase Mati Lauri juhtimisel valmis sai, kulutasid neli autorit palju töötunde koosolekulaua taga.

«Projekti alustasid Mati Laur ja Priit Pirsko üsna ammu, kui tegid andmebaasi,» rääkis Ülle Tarkiainen. Intensiivne töö, millega liitusid tema ja Kersti Lust, algas mõni kuu vähem kui kaks aastat tagasi.

Lusti sõnul on raamatu eripära see, et autoreid on palju, kuid neid pole osade puhul välja toodud. «Et see seltskond koos püsis, oli ilmselt kõige suurem saavutus,» märkis ta. «Üldiselt ei ilmu meil selliseid tervikteoseid nelja autori sulest. Ajaloolased on ju kõik natuke egoistid ja selliseid raamatuid kirjutatakse tavaliselt peatüki kaupa eraldi.»

«Talude päriseksostmise» esitluse asupaigaks olnud Abja-Paluoja raamatukaupluse juhataja Lia Kuik tähendas, et see jääb talle igati meelde. Olid ju mulgid need, kes talude päriseksostmisega algust tegid, ja Mulgimaa pealinn on sellisele teosele igati sobilik.

Kuik tähendas, et raamatupoel on väärikas ajalugu: andmed Abja-Paluoja raamatukaupluse kohta ulatuvad aastasse 1903. Ja kuigi aeg vastu kevadet on poele majanduslikult keeruline,

toovad suvekuud ja pühad hõlpu.

«Ma küll ei ole mulk, aga eks meil ikka natuke seda mulgi visadust on – ei taha lihtsalt alla anda,» lausus ta. «Alati tuleb ju mingi lahendus, kui on kriitiline olukord.»